

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ
В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»**

**Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

ПОЛТАВА 2024

УДК 657

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін:
Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції.
31 жовтня 2024 р., м. Полтава, / Полтавський державний аграрний університет.
Полтава: ПДАУ, 2024. 1508 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: **КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ** – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: **ЛЕГА ОЛЬГА** – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗАЙЦЕВ ЮРІЙ - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

КОБСЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ХОМИН ПЕТРО – д.е.н., професор, професор кафедри обліку та аудиту Тернопільського національного університету ім. Івана Пулюя

АРАНЧІЙ ДМИТРО - к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, в.о. зав. кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

СКИБА ГАННА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового Інституту управління, економіки та бізнесу «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

СТАМАТ ВІКТОРІЯ - к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївського національного аграрного університету;

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

© Автори, 2024

© Кафедра обліку і оподаткування, 2024

© Полтавський державний аграрний університет, 2024

УЧАСНИКИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Вінницька область

*Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного
університету
Вінницький національний аграрний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного
університету*

Волинська область

*Волинський національний університет імені Лесі Українки
Луцький національний технічний університет*

Дніпропетровська область

*ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Дніпровський державний технічний університет
Дніпровський державний університет внутрішніх справ
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Криворізький національний університет
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Український державний університет науки і технологій
Університет митної справи та фінансів
Дніпропетровський науково-дослідний інститут судових експертиз*

Житомирська область

*Поліський національний університет
Державний університет «Житомирська політехніка»*

Закарпатська область

Мукачівський державний університет

Запорізька область

ВСП «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій Запорізького національного університету»

Запорізький національний університет

Класичний приватний університет

Національний університет «Запорізька політехніка»

Івано-Франківська область

Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту Західноукраїнського національного університету

Івано-франківський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування

Київська область

Білоцерківський національний аграрний університет

Вищий навчальний заклад «Університет «КРОК»

Державний податковий університет

Державний торговельно-економічний університет

Київський інститут інтелектуальної власності та права Національного університету "Одеська юридична академія"

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Національний транспортний університет

Національний університет «Києво-Могилянська академія

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Національний університет харчових технологій

ННЦ «Інститут аграрної економіки»

ПрАТ ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Український науково-дослідний інститут продуктивності агропромислового комплексу

м. Кропивницький

Центральноукраїнський національний технічний університет

Львівська область

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»

Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональної академії управління персоналом»

Львівський національний університет імені Івана Франка

Львівський національний університет природокористування

Львівський торговельно-економічний університет

Національний університет «Львівська політехніка»

Миколаївська область

*Миколаївський національний аграрний університет
Чорноморський національний університет імені Петра Могили*

Одеська область

*Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України»
Одеський національний економічний університет
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Одеський національний університет ім. І. І. Мечнікова*

Полтавська область

*КП «Дитяча міська клінічна лікарня ПМР»
Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
Полтавський державний аграрний університет
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Філія «Полтаваагропромпродуктивність»*

Рівненська область

Національний університет водного господарства та природокористування

Сумська область

*Сумський державний університет
Сумський національний аграрний університет
ТОВ «Епіцентр» м. Суми*

Тернопільська область

*Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Бережанський агротехнічний інститут»
Донбаська державна машинобудівна академія
Західноукраїнський національний університет
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя*

Харківська область

*Відокремлений структурний підрозділ «Вовчанський фаховий коледж Державного біотехнологічного університету»
Державний біотехнологічний університет
Інститут тваринництва НААН України
Лозівська філія Харківського автомобільно-дорожнього фахового коледжу
Національна академія Національної гвардії України
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний фармацевтичний університет
ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія» ХНУ ім. В.Н. Каразіна,
Північно-Східний науковий центр НАН України і МОН України
ПрАТ ВНЗ «МАУП»
Український державний університет залізничного транспорту
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова*

*Харківський національний університет радіоелектроніки
Харківський соціально-економічний фаховий коледж*

 Херсонська область

Херсонський державний університет

 Хмельницька область

ВСП «Хмельницький торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету»

Університет економіки і підприємництва

Хмельницький національний університет

Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Хмельницький район електричних мереж АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»

 Черкаська область

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Уманський національний університет садівництва

Черкаський державний технологічний університет

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

 Чернігівська область

Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

 Польща

Економіко-гуманітарний університет, м. Бельсько-Бяла, Польща

 Литва

Kaunas University of Technology

ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА

Шановні учасники конференції

Життя не дає на жаль гарантій, але дає щодня можливості, і це дуже чудово.
Тримайтеся подалі від негативних думок і наповнюйте серце позитивом.

Перемога обов'язково буде за нами
Бережіть себе, не ігноруйте сирени, проходите в укриття. Наші з Вами життя
впливають на нашу перемогу. Нехай у ворога не виходить забирати їх!

Велика повага і вдячність всім, хто долучився до оборони нашої України! Це
- організовані і терплячі, стійкі і нестримні, бажаючі відстоювати своє, не
шкодуючи власних сил і здоров'я - патріоти нашої країни! Перемоги всім нам!

Любимо Україну **її традиції, культуру і фольклор** **Дух, що живе у**
стібках вишиванки **У мові, у слові, у піснях...**

Щиро дякуємо всім Вам за участь у нашій конференції!

Наша боротьба триває, наша віра в краще непохитна!

З повагою Організаційний комітет!!

Інституційні аспекти досягнення цілей сталого розвитку, бухгалтерські рішення, новаторські ідеї та реальний досвід їх реалізації, штучний інтелект, тайм-менеджмент та управлінські дослідження – всі ці питання об'єднали науковців України, що долучилися до VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін».

Захід, організований кафедрою обліку і оподаткування ПДАУ, відбувся 31 жовтня 2024 року в режимі онлайн за такими тематичними напрямками:

1. Економіка та управління підприємствами на мікро- та макрорівні.
2. Соціальна економіка й економічна політика держави.
3. Облік, аналіз і контроль в умовах глобальних змін.
4. Фінанси, банківська справа та податкова політика держави.
5. Сучасний маркетинг: стан і перспективи розвитку.
6. Менеджмент і бізнес-адміністрування.
7. Менеджмент і публічне управління: проблеми та перспективи.
8. Туризм і готельно-ресторанна справа.
9. Компетентнісний підхід у підготовці фахівців обліково-економічного профілю.

Приємно відзначити, що цього року було зареєстровано понад 700 учасників і надіслано 521 тезу із шістдесяти закладів вищої освіти України та від стейкхолдерів. Модераторами зустрічі були завідувачка кафедри обліку і оподаткування професорка Наталія Канцедал, професорка кафедри Ольга Лега та доцент кафедри Роман Ліпський.

З вітальним словом конференцію відкрили перша проректорка Полтавського державного аграрного університету професорка Валентина Аранчій і декан факультету обліку та фінансів к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Олександр Безкровний.

Вітальні слова наживо та на електронну адресу надійшли від наших колег, серед них:

Гнатишин Людмила Богданівна, д. е. н., професорка, завідувачка кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування;

Прокопишин Оксана Степанівна, к. е. н., доцентка, доцентка кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування;

Дубініна Марина Вікторівна, д. е. н., професорка, завідувачка кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету;

Стамат Вікторія Михайлівна, к. е. н., доцентка, доцентка кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївського національного аграрного університету;

Славкова Олена Павлівна, д. е. н., професорка, завідувачка кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету;

Зоря Олексій Петрович, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного

університету;

Перерва Петро Григорович, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «ХПІ» (м. Харків);

Сук Петро Леонідович, д. е. н., професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»;

Куліш Інна Михайлівна, к. н. з держ. упр., старша наукова співробітниця відділу регіональної екологічної політики та природокористування Державної установи «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України».

Зауважимо, що щороку все більший інтерес до подібних заходів спостерігається з боку зовнішніх стейкхолдерів. Тож дякуємо за участь **Нездойминозі Олені Євгеніївні**, к. е. н, доцентці, практикуючому бухгалтеру, та **Пилипенко Наталії Миколаївні**, к. н. з держ. упр., начальниці управління обслуговування розпорядників коштів та інших клієнтів Головного управління Державної казначейської служби України в Полтавській області, **Масляк Наталії Григорівні**, головному бухгалтеру ТОВ «Оржицький молокозавод».

У межах відведеного для роботи конференції регламенту було заслухано доповіді таких учасників, як-от:

Борисенко Вікторія В'ячеславівна – «Економічна маркетинг-менеджерська поведінка поколінь X, Y та Z: передумови та чинники формування» (науковий керівник – Чеботарьов В. А., д. е. н., професор кафедри економіки і маркетингу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»);

Ляшик Олександр – «Інституційна роль обліку у досягненні цілей скорочення нерівності» (наукова керівниця – Канцедал Н. А., к. е. н., доцентка, завідувачка кафедри обліку і оподаткування ПДАУ);

Остапенко Вадим Олексійович – «Управлінська діагностика на підприємствах» (науковий керівник – Заїка С. О. к. е. н, доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету);

Лазаренко Анастасія Володимирівна – «Розвиток технологій тайм-менеджменту» (наукова керівниця – Стамат В. М., к. е. н., доцентка кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївського національного аграрного університету);

Татарець Карина – «Досвід реалізації грантів студентською молоддю: як перетворити ідею на дієвий проєкт» (науковий керівник – Ліпський Р. В., к. е. н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування ПДАУ);

Голуб Тетяна – «Соціальні мережі як ринок збуту»; **Ромаш Дар'я** – «Використання штучного інтелекту у наукових дослідженнях» (наукова керівниця – Лега О. В., к. е. н., доцентка, професорка кафедри обліку і оподаткування ПДАУ).

Широкий спектр питань, винесених на обговорення, викликав жвавий інтерес учасників конференції, переважна більшість спікерів доповнила свої доповіді змістовними презентаціями.

Колектив кафедри обліку і оподаткування ПДАУ висловлює вдячність усім співorganizаторам, учасникам і представникам наукової спільноти, що попри складний для України час, обтяжений війною та її наслідками, знаходять змогу для наукової творчості, публічного обговорення та висвітлення результатів наукової діяльності!

Окрема подяка Збройним силам України за можливість провадити наукову й освітню діяльність на теренах Полтавщини та за її межами! Слава Україні!

HAI DYCHUK ANDRII, post-graduate student of the chair of Economics, Management and Administration

SERGIENKO MAKSYM, post-graduate student of the chair of Economics, Management and Administration

Academic supervisor – **MOKHNENKO ANDRII**, doctor of economic sciences, professor, Professor of the chair of Finance, Accounting and Entrepreneurship

Kherson State University

FEATURES OF ACCOUNTING AT ENTERPRISES IN DEOCCUPIED TERRITORIES

Peculiarities of record-keeping at enterprises in de-occupied territories are associated with specific challenges that arise in connection with the transition of territories under the control of the legal authorities and the restoration of economic activity. The main aspects of accounting and financial accounting at such enterprises include:

1. Restoration of documentary accounting.

In the de-occupied territories, there may be a problem of missing or damaged primary documentation. This creates the need to restore credentials by:

- Contacting state institutions, archives and banks to obtain copies of lost documents.

- Rebuilding the database through consultation with suppliers, partners and customers.

- Carrying out an inventory of assets and liabilities to determine the real state of the enterprise.

2. Accounting for losses and damages.

"Businesses must keep records of losses incurred as a result of military operations, as well as damaged property that is subject to restoration or write-off" [1, C. 19]. This may include:

– Determining and documenting the value of destroyed or damaged assets.

– Formation of reserves for recovery or compensation.

- Reflecting losses in financial statements in accordance with the requirements of national and international accounting standards.

3. Tax benefits and state support.

"The government may offer tax breaks or compensation for businesses operating in de-occupied territories" [2, C. 26]. Enterprises must:

- Take into account possible tax benefits, subsidies or compensations provided by the state.

- Correctly reflect these benefits in accounting and ensure their compliance with legal requirements.

- Keep records of assistance received from international organizations or investors to restore operations.

4. Accounting for restoration works.

If the enterprise is engaged in the restoration of infrastructure or modernization after hostilities, it is necessary to keep records of the costs of such works. This includes:

- Cost accounting for the restoration of fixed assets, repairs and modernization.
- Formation of accounting policies regarding the capitalization or write-off of restoration costs.

- Control over compliance of expenses with planned indicators and recovery programs.

5. International Financial Reporting Standards (IFRS).

Businesses in the de-occupied territories, especially those working with international investors or financial institutions, must take into account international financial reporting standards:

- Application of IFRS for transparent and understandable accounting of financial transactions.

- Display of assets, liabilities and losses in accordance with the requirements of international standards.

6. Financial reporting in conditions of uncertainty.

Due to the unstable situation in the de-occupied territories, the accounting should take into account the risks and uncertainties:

- Assessment of the impact of macroeconomic factors on the enterprise and their reflection in accounting.

– Accounting and reserve planning to cover volatility risks.

- Ensuring timely adjustment of financial indicators and plans.

7. Work with personnel.

Enterprises must keep personnel records, taking into account the special working conditions in regions with a post-conflict situation:

- Keeping records of payments to employees who were mobilized or suffered as a result of military operations.

- Accounting of payments to employees in cases of compensation for loss of property or housing.

- Monitoring compliance with the requirements of labor legislation and social security payments in such conditions.

8. Audit and internal control.

Enterprises in the de-occupied territories should strengthen internal control and conduct audits to ensure the reliability of financial statements:

- Carrying out external or internal audits to check the correctness of accounting.

- Development of internal control procedures to minimize financial risks.

Thus, keeping records at enterprises in de-occupied territories requires a comprehensive approach that takes into account both the recovery of activities and the specific challenges associated with military operations and their consequences.

References:

1. Мохненко А.С., Казакова А.Ю., Антонов Р.А. Розробка моделі організаційно-економічного механізму управління системою конкурентоспроможності підприємства // *Економіка. Фінанси. Право*. Київ, 2024. № 6. С. 17–20.

2. Мохненко А.С., Антонов Р.А. Організаційно-економічний механізм управління конкурентоспроможністю підприємства // *Науковий вісник ХДУ. Серія "Економічні науки"*. Херсон, 2023. № 49. С. 25–29.

Беспятюк Марія. Науковий керівник - Кулинич Роман	
Лінійний коефіцієнт кореляції.....	373
Бежевець Яна, Гладков Дмитро. Науковий керівник - Гайдучок Тетяна	
Роль бухгалтерського обліку в ефективному управлінні доходами підприємств кондитерської галузі в умовах інтеграційних процесів.....	375
Бекетов Олександр. Науковий керівник - Панасюк Валентина	
Облік і контроль фінансових інструментів страхування ризиків	378
Біла Юлія	
Зміни онтологічних засад облікової науки у контексті становлення нових парадигм.....	380
Богомол Віктор, Таран Анастасія, Гудим Аліна	
Науковий керівник - Мокієнко Тетяна	
Аналіз витрат підприємства: роль інформаційних технологій в управлінських рішеннях.....	382
Бондаренко Аліна. Науковий керівник - Шишкова Наталія	
Нові вимоги та стандарти фінансової звітності в контексті сталого розвитку	384
Борблик Ганна. Науковий керівник - Усатенко Ольга	
Основні аспекти організації і методики обліку технічного обслуговування та ремонту автотранспортних засобів.....	387
Бразілій Наталія	
Впровадження блокчейн-технологій в системі обліку і звітності.....	389
Будько Оксана, Буднік Єлизавета	
Використання інформаційних систем у бухгалтерському обліку діяльності підприємств.....	392
Василенко Артем, Колодна Аліна. Науковий керівник - Лега Ольга	
Фінансові результати: сутність та фактори впливу.....	395
Вінідіктова Тетяна. Науковий керівник - Шишкова Наталія	
Актуальні проблеми обліку та внутрішнього контролю реалізації товарів....	400
Войтович Олена. Науковий керівник - Мошковська Олена	
Особливості бухгалтерського обліку в Німеччині	403
Волошина Олена	
Теоретичні засади оцінки ризиків аудиту фінансової звітності.....	406
Воронова Поліна. Науковий керівник - Усатенко Ольга	
Особливості організації бухгалтерського обліку в оптовій торгівлі.....	409
Haidychuk Andrii, Sergienko Maksym	
Academic supervisor - Mokhnenko Andrii	
Features of accounting at enterprises in deoccupied territories.....	412
Галкіна Анна, Кузуб Михайло	
Фінансова звітність як елемент управління підприємством.....	414
Гибало Анастасія, Кузуб Михайло	
Розвиток бухгалтерського обліку в рамках цифровізації України.....	416

Наукове видання

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»

*Збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної
конференції*

31 жовтня 2024 р.

м. Полтава

Відповідальна за випуск, головний редактор:

ЛЕГА ОЛЬГА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і
оподаткування

Комп'ютерна верстка:

ЛЕГА ОЛЬГА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і
оподаткування

*Матеріали представлені в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей. Всі матеріали перевірено на оригінальність тексту на онлайн сервісах пошуку плагіату. До публікації приймалися тези, в яких відсоток авторського тексту становить не менше 65 %.

